

POUČEVANJE O BEGUNCIH

STAROSTI
9–12

Integracija učenja o beguncih v različne teme v nižjih razredih osnovne šole

Namen tega vodnika je predstaviti nekaj idej o vključevanju teme beguncev v nacionalne kurikule. Ideje so preproste in se zlahka prilagodijo glede na stopnjo vaših učencev.

Za več gradiv obiščite: unhcr.org/teaching-about-refugees



PREDEN ZAČNETE

Opomba o vključevanju beguncev, prosilcev za azil in migrantov pri načrtovanju pouka.

Preden se lotite kakršnih koli dejavnosti na temo beguncev, azila, državljanstva in migrantov, si vzemite nekaj časa za razmislek o učencih v svojem razredu.

Ali so kateri od njih begunci, iskalci azila ali brez državljanstva? Če so, potem bi se bilo morebiti koristno pred izvedbo delavnic pogovoriti z njimi ali, če gre za mlajše otroke, z njihovimi starši.

Če je mogoče, v pouk vključite predloge in povratne informacije staršev in otrok ter jih prosite za odgovore na morebitna vprašanja, vendar samo, če so izrecno privolili, da bodo odgovarjali na vprašanja oz. da se želijo pogovarjati o tej problematiki.

Osebe brez državljanstva so osebe, ki nimajo državljanstva nobene države. Brezdržavljskost se lahko pojavi na veliko različnih načinov. Nacionalno pravo nekaterih držav, na primer, ne priznava nekaterih etničnih ali verskih skupin za državljane te države, nekateri otroci pa se rodijo zunaj države državljanstva svojih staršev in ne morejo dobiti državljanstva v državi svojih staršev in tudi ne v državi, v kateri so se rodili.

Številne države po svetu imajo zakone, ki ne dovoljujejo, da bi se državljanstvo z matere preneslo na njene otroke.

Osebe brez državljanstva se lahko

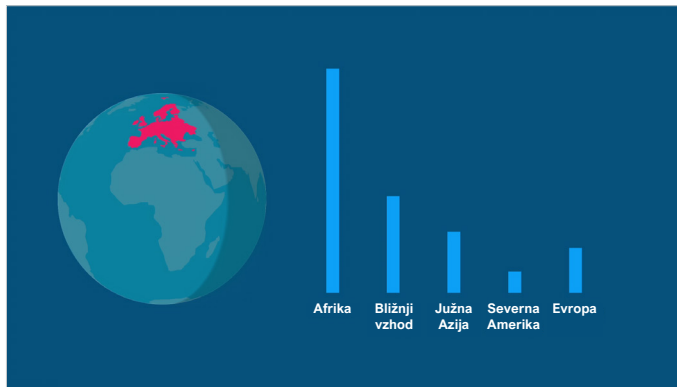
srečujejo s težavami pri dostopu do temeljnih pravic, kot so izobraževanje, zdravstveno varstvo, zaposlitev, prosto gibanje in druge. Zaradi odsotnosti teh pravic se pogosto soočajo z ovirami in razočaranjem.

Bodite pozorni na uporabo besed »država« in »državljanstvo«, če imate v razredu otroke brez državljanstva. Namesto njiju lahko uporabite »vaš dom« ali »vaša kultura«.

GEOGRAFIJA

CILJNE VEŠČINE – PRIČAKOVANI IZIDI

Spoznavanje držav sveta, razumevanje geografskega območja, branje in razumevanje globusa in zemljevidov.



Zemljevidi begunskih kriz in nadaljnji podatki so na voljo na spletni strani UNHCR Data: data.unhcr.org/

Otrokom pokažite zemljevid Evrope, Azije, Afrike ali drugega območja.

1. KORAK: Učenci naj pokažejo države, ki jih poznajo. Poskusijo naj narisati zastave držav, ki jih poznajo. Vprašajte jih, ali so že slišali za begunce in ali vedo, iz katerih držav prihajajo. Skupaj jih poskusite pokazati na zemljevidu.

2. KORAK: Postavite nekaj vprašanj: »Kje sta Sirija ali Južni Sudan?« »Kakšne so geografske značilnosti teh držav v primerjavi z vašo državo?«

3. KORAK: Pojdite v šolsko knjižnico ali v učilnico prinesite nekaj atlasov in zemljevidov. Otroci naj si v skupinah ogledajo atlas ali zemljevid države in zapišejo, kakšno je zemljišče v tej državi. Enako naj storijo še za svojo državo. Postavite lahko nekaj vprašanj za usmerjanje, npr.: »Ali je blizu morja ali oceana?« »Ali ima gore?« »Kje je na globusu?« »Kako vroče se vam zdi, da je tam?« Otroci naj poskusijo izvedeti čim več o državah in njihovem vremenu, nato pa zapišejo ali pripravijo predstavitev o tem, kako so si podobne ali različne.

ZGODOVINA

CILJNE VEŠČINE – PRIČAKOVANI IZIDI

Razumevanje, kako lahko zgodovinski dogodki vplivajo na življenja posameznikov.



Razvoj priprav na učno uro v zvezi z zgodovinsko ali športno osebnostjo, ki je begunec, je lahko zanimiv način za vključitev ideje, kakšno vlogo imajo begunci v zgodovini.

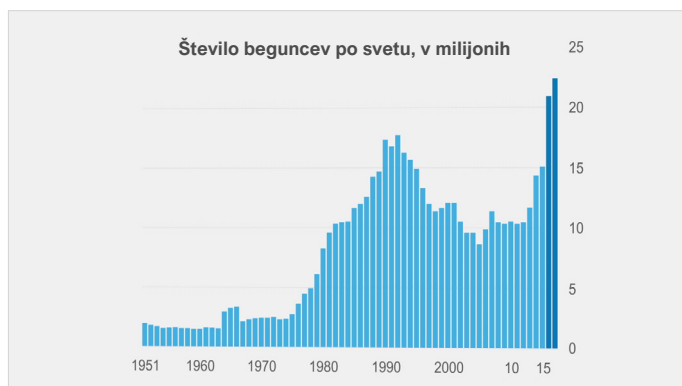
1. MOŽNOST: Na primer, pri učenju o drugi svetovni vojni lahko kot primer begunca omenite slavnega fizika Alberta Einsteina, ki je pobegnil v ZDA kot akademik.

Informacije o Einsteinu je mogoče zlahka najti v spletnih enciklopedijah in drugih virih.

2. MOŽNOST: Ko poučujete o zgodovini olimpijskih iger, lahko opišete tudi spodnja športnika begunca z olimpijskih iger 2016.

- Yonas Kinde – atletika: globalcitizen.org/en/content/yonas-kinde-marathon-refugee-olympics-rio-2016/
- Yusra Mardini – plavanje: independent.co.uk/news/people/yusramardini-rio-2016-olympics-womens-swimming-the-syrian-refugee-competing-in-the-olympics-who-a7173546.html

Ciljne veščine nismo predlagali, da bo lažje slediti nacionalnemu kurikulumu. Svetujemo vam samo, da pri vključevanju poučevanja o beguncih v nacionalni kurikulum uporabite UNHCR-jeve uradne številke. Učitelji imajo tako proste roke in lahko številke predstavijo na svoj način.



Primeri preglednic s številom beguncev so na voljo v razdelku Teaching Materials na spletni strani UNHCR Teachers' Toolkit [povezava](#).

Uporaba resničnih števil beguncev, ki prihajajo iz različnih krajev, je lahko dober način za seznanitev otrok z dejanskim stanjem glede števila beguncev v različnih državah.

1. KORAK: Na spletni strani UNHCR Teaching About Refugees ([link](#)) boste našli niz vzorčnih preglednic s številom beguncev v nekaterih evropskih državah. Z njimi si lahko pomagata pri pripravi podobnih preglednic za svojo državo in izvajanju vaj.

2. KORAK: Nekaj primerov vprašanj, ki jih lahko postavite:

- »Kolikšen delež beguncev je v letu 2014 prišel iz Eritreje?«
- »Kolikšen delež je prišel iz Sirske arabske republike?«
- »Kolikšen delež je v letu 2015 prišel iz Sirske arabske republike?«

Učencem dajte možnost, da si pojasnijo števila – ali obstajajo vzorci oz. ali se lahko vi domislite načina, kako razumeti ta števila?

OBLIKOVANJE, TEHNOLOGIJA, ROČNO USTVARJANJE, UMETNOST

CILJNE VEŠČINE – PRIČAKOVANI IZIDI

Razvoj veščin kritičnega razmišljanja in njihova aplikacija skozi ročno ustvarjanje, oblikovanje ali umetnost.



BEGUNCI V TABORIŠČIH

Nekateri begunci živijo v taboriščih v državah, ki ležijo poleg spornih območij.

1. KORAK: Otroke vprašajte, ali vedo, kje so te države, in ali so že slišali za ime katerega od teh taborišč?

2. KORAK: Na spletu si oglejte fotografije begunskega taborišča Dadaab v Keniji, enega največjih begunskih taborišč na svetu.

3. KORAK: Otroke prosite, naj razmislijo o potrebah beguncev v teh taboriščih in da naj s slik sklepajo, kako je poskrbljeno za njihove potrebe. Vprašajte jih:

»S kakšnimi izzivi glede oskrbe ali vremena bi se verjetno srečevali, če bi živeli v taborišču?«

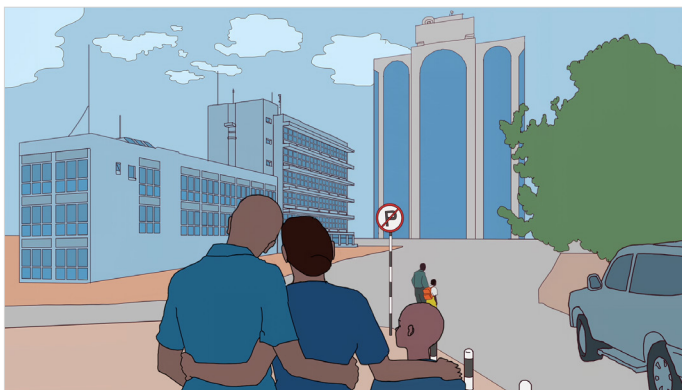
»Kaj bi verjetno potrebovali za preživetje?«

»Ali se lahko domislite rešitev za nekatere od teh izzivov? Morda toplejši šotor ali način za dostop do čiste vode, igrišče ali šola.«

OBLIKOVANJE, TEHNOLOGIJA, ROČNO USTVARJANJE, UMETNOST

CILJNE VEŠČINE – PRIČAKOVANI IZIDI

Razvoj veščin kritičnega razmišljanja in njihova uporaba skozi tehnologijo, ustvarjanje projektov ali ročno ustvarjanje.



BEGUNCI V MESTIH

Veliko beguncev živi v večjih in manjših mestih.

1. KORAK: Z otroki v razredu preberite in glejte UNHCR-jeve novice.

Razložite jim, da večina beguncev živi v mestnih okoljih. Podatki UNHCR kažejo, da je ob koncu leta 2016 v mestnih okoljih živelo 60 % beguncev, kar je približno 13,5 milijona ljudi.

- **Novica 1:** unhcr.org/news/stories/2016/11/58176abb4/syrian-recyclers-help-tackle-lebanon-garbage-crisis.html
- **Novica 2:** unhcr.org/news/latest/2013/11/528f66086/chinese-schools-offer-primary-education-urban-refugees.html

3. KORAK: Otroci naj naredijo seznam izzivov, ki bi se lahko pojavili ob prihodu nove populacije v mesto. Poskusijo naj tudi oblikovati odzive na te izzive. Izzive lahko razvrstite po skupinah, recimo izobraževanje, zdravje, promet, zunanje dejavnosti itn.

Za več gradiv obiščite:
unhcr.org/teaching-about-refugees

To izobraževalno gradivo je razvila
Mialy Dermish.